

Camelia Săpoi, Mihaela Doboș, Cristina Cergan,
Diana Iacob, Natalia Leu, Daniela Martinaș,
Mihaela Nicolae, Bogdan Rațiu, Mara Trofin, Anca Vlaicu

Ne pregătim pentru **EVALUAREA NAȚIONALĂ**

limba și literatura română

clasa a VIII-a



2026

Cuvânt-înainte

Dragul nostru elev de clasa a VIII-a,

Dacă ești gata să începi, cu propriile forțe, pregătirea pentru examen, cartea aceasta îți va fi călăuză. Termenul „călăuză”, pe care, poate, vei simți nevoia să-l cauți în dicționar, are un echivalent care sigur îți este pe plac: tutorial. Vreau să spun că vei găsi în aceste pagini pașii pe care îi ai de parcurs, de la simplu la complex, pentru a ajunge la rezultatul dorit.

În prima parte a cărții vei găsi **40 de seturi cu exerciții de antrenament** care te vor pregăti pentru cerințele specifice subiectului de examen. Primele 20 de seturi propun exerciții care îți formează competența de lectură. Altfel spus, prin aceste exerciții vei învăța să găsești informația dintr-un text, să îți formezi o înțelegere globală, apoi să realizezi propria interpretare a textului. Mai mult, unele exerciții te vor pune în situația să scrii propriul text, cu reflecțiile tale asupra textului citit, să îl compari pe acesta din urmă cu alte lecturi, să formulezi judecăți de valoare. În celelalte 20 de seturi cu exerciții de antrenament vei găsi gramatica funcțională într-o varietate de exerciții care îți vor provoca gândirea. Dar fii cu băgare de seamă, gramatică funcțională înseamnă să ai grijă cum te exprimi ori de câte ori trebuie să te folosești de cuvinte și de sensurile lor pentru a formula răspunsul potrivit.

Cartea de față cuprinde **un test-model**, prin intermediul căruia să te familiarizezi cu tehnica de lucru, cu modul în care trebuie abordate cerințele, cu gradul de dezvoltare a acestora, cu pașii pe care trebuie să îi parcurgi, și **40 de teste realizate în conformitate cu programa de Evaluare Națională** și cu modelul de structură de subiect și baremul de evaluare și notare în vigoare, însoțite de răspunsuri și de sugestii de rezolvare. În sugestiile de răspuns pentru cerințele de la Subiectul I vei găsi variante de răspuns clare, dar nu exclusive. În cazul Subiectului al II-lea, am considerat potrivite recomandările, sugestiile și întrebările problematizante, deschise, în locul unor modele gata făcute, pentru a-ți lăsa libertatea de exprimare, conform capacității tale de comunicare, și am adăugat câteva modele de rezolvare realizate de elevi de clasa a opta. Testul-model este însoțit de explicații ample și de sfaturi utile legate de examen. Și pentru că am avut în vedere toate scenariile desfășurării învățării, vei putea accesa/descărca, prin scanarea unui cod QR, fișa de autoevaluare pentru fiecare test în parte, cuprinzând indicații de rezolvare și răspunsuri asociate punctajelor. Atenție însă, exemplele de formulare nu trebuie absolutizate, ele sunt orientative și pot fi adaptate potrivit necesităților specifice de pregătire.

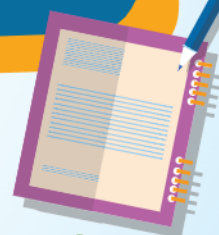
De asemenea, am selectat pentru această carte texte-suport din literatura română și universală, pe care sperăm să le citești cu plăcere, iar acest lucru să fie, în sine, un exercițiu atractiv. Vei găsi texte variate: poezii lirice și epice, proză clasică și contemporană, piese de teatru; jurnale, jurnale de călătorie, memorii, scrisori, texte autobiografice; articole de opinie, eseuri, maxime și proverbe; instrucțiuni; e-mailuri, postări online; reportaje, știri; recenzii pe web ale unei cărți; regulamente; articole de popularizare a științei, tablă de materii/cuprins, articole din DEX; anunțuri, benzi desenate, texte din enciclopedia ilustrate, reclame etc. Și temele textelor sunt variate: copilăria, familia, școala, jocul, călătoria, cunoașterea de sine, cunoașterea lumii, știința, tradițiile, prietenia, timpul etc.

Scriind aceste teste cu gândul la tine, ne-am dat seama că niciun exercițiu nu ți se va părea greu sau imposibil de dus la capăt dacă ai răbdare și crezi, cu adevărat, în puterile tale. Noi credem în tine! Mergi cu încredere pe acest drum! Gândește-te că la capătul lui nu te așteaptă un examen, ci noi frontiere ale cunoașterii.

Succes!
Autorii

PARTEA I

Exerciții de antrenament



EXERCIȚII DE ANTRENAMENT

Lectură, interculturalitate, redactare

SETUL 1

- Se dă textul:

Racul, broasca și o știucă
Într-o zi s-au apucat
De pe mal în iaz s-aducă
Un sac cu grâu încărcat.
Și la el toți se înhamă:
Trag, întind, dar iau de samă
Că sacul stă neclintit,
Căci se trăgea neunit.
Racul înapoi se da,
Broasca tot în sus sălta,
Știuca foarte se izbea

Și nimic nu isprăvea.
Nu știu cine-i vinovat;
Însă, pe cât am aflat,
Sacul în iaz nu s-au tras,
Ci tot pe loc au rămas.

Așa-i și la omenire,
Când în obște nu-i unire:
Nicio treabă nu se face
Cu izbândă și cu pace.

(Alec Donici, *Racul, broasca și știuca*)

- Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textul dat.

- 1 Care este sensul din text al verbului *a se înhăma*?
- 2 Care este termenul din vocabularul actual pentru substantivul *obște*?
- 3 Ce vor să facă cei trei cu sacul?
- 4 De ce nu se urnește sacul? Care este strategia celor trei de a urni sacul?
- 5 Care este, în opinia ta, motivul eșecului celor trei?
- 6 Care este tema textului?
- 7 Cu ce scop sunt folosite preponderent construcțiile negative în textul dat?
- 8 Ce sugerează utilizarea substantivului *într-o zi*?
- 9 Care este rolul ultimelor patru versuri din text?
- 10 Asociază textul *Racul, broasca și știuca*, de Alec Donici, cu un alt text literar studiat sau citit ca lectură suplimentară, în 50 – 100 de cuvinte, prezentând o asemănare și o deosebire dintre ele.
- 11 Imaginează-ți că trebuie să îți convingi colegul/colega cu care ești de serviciu pe clasă că este mai avantajos să faceți lucrurile împreună. Scrie, în 50 – 100 de cuvinte, o secvență de text argumentativ în care să îi spui părerea ta.

SETUL 2

• Se dă textul:

Avea 78 de ani, dar se ținea bine. Singur își făcea piața, își deretica și-și scutura prin casă, avea grijă de florile din fața ferestrei, de cele două găinușe din coteț, care, din când în când, îi făceau câte un ou, și de Tucidide, motanul. [...]

În ultima vreme, Tucidide și găinile parcă nu-i mai ajungeau și nici ziarul pe care-l citea foaie cu foaie, nici radioul. Viața lui, deși așa fusese totdeauna, acum era ca o haină care-l jena la subțiori. „Manoilă, frate, ești bătrân și-ai să mori mâine-poimâine și n-ai făcut și tu pe lumea asta ceva, așa mai de seamă. E drept că datoria ți-ai împlinit-o: ai înregistrat toată viața frumos, timp de 43 de ani, la registratura Tribunalului Capitalei; ai făcut fata doctoriță și cu câtă greutate ai înmormântat-o cu cinste pe nevastă-ta și n-ai vrut să primești ajutor de la fată; te chibzuiești și trăiești curat, îngrijit, din pensia ta. Ei, dar parcă nu e de ajuns. Fă ceva pentru care să te pomenească lumea, nu lumea largă, dar câțiva oameni, cât mai mulți, dacă se poate. Da, dar ce? Stai aici în casă ca un viezure, citești ziarul, ascuți la radio și te-a mai apucat și damblaua asta cu timbrele, acum la bătrânețe; stai întruna cu lupa la ochi, de te doare și capul. Fă ceva folositor, fă un bine, un bine cuiva!”

Așa a ajuns el să-i ducă dimineața la grădiniță pe cei trei copii din curte; vara – să ude florile din toate glastrele, să strângă rufele de pe sârmă și să le-așeze vălătuci în coșul de nuiele („dar ai grijă, domnu’ Manoilă, să nu fie prea uscate, că pe urmă nu se calcă bine”); iarna – să facă focul la toate cele opt familii de colocatari (numai doamnei Iorgulescu nu i-l făcea fiindcă n-avea încredere să-i lase cheia), să cumpere 15 – 16 sticle de lapte pe zi („Să știi, domnu’ Manoilă, că astăzi s-a brânzit laptele, altă dată scutură sticla când îl cumperi, că nu-mi convine s-azvârl doi lei cincizeci degeaba.”). Aveau dreptate, oamenii muncesc pe bani, ară să scuture sticlele de-acum înainte. [...]

Toamna, primăvara și vara, când nu se făcea focul, domnul Manoilă avea parcă ceva mai multă vreme și, ca să nu și-o irosească-n zadar, mergea în câte-o stație de tramvai mai aglomerată, ajuta oamenilor bătrâni să urce în vagon, ajuta celor prea încărcați, le ridica sacoșele sau copiii. Pe urmă, se plimba pe străzi și, dacă vedea copii alergând, neatenți, cu șireturile desfăcute, gata să dea cu capul într-un zid sau într-un copac, îi oprea și, cu blândețe, le explica de ce nu e bine să facă așa, care sunt pericolele, ce li se putea întâmpla, dar foarte repede, cu câteva vorbe, ca să nu-i plictisească. [...]

Seara, când cădea zdrobit de alergătură, își spunea uneori: „Ai făcut treabă bună astăzi, bătrânule bun din strada Speranței!”

(Ileana Vulpescu, *Bătrânul cel bun din strada Speranței*)

• Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textul dat.

1 Care sunt cuvintele din câmpul lexical al universului familiar al bătrânului? (4 termeni)

2 Care este ordinea logică a următoarelor idei principale?

- a) Bătrânul fusese funcționar la Tribunal.
- b) Manoilă îi ajută pe oameni în stația de tramvai.
- c) Pensia îi asigură bătrânului un trai decent.
- d) La sfârșitul zilei, bătrânul își exprimă bucuria împlinirii faptelor bune.

1.	2.	3.	4.

3 Câte familii de locatari sunt în curtea unde trăia bătrânul?

4 Cum reacționează bătrânul la reproșurile și reticențele vecinilor?

5 Care este motivul pentru care îi atenționează pe copiii întâlniți pe stradă?

6 Ce atitudine a personajului reiese din secvența „Viața lui, deși așa fusese totdeauna, acum era ca o haină care-l jena la subțiori”?

Partea I

- 7 Care este rolul utilizării persoanei a II-a în monologul personajului?
- 8 În ce măsură bătrânul își împlinește dorința? Scrie răspunsul utilizând două secvențe comentate din text.
- 9 Crezi că e important să fii bun cu cei din jur, chiar dacă nu ești tratat la fel? Justifică-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul dat.
- 10 Asociază fragmentul din *Bătrânul cel bun din strada Speranței*, de Ileana Vulpescu, cu un alt text literar studiat sau citit ca lectură suplimentară, în 50 – 100 de cuvinte, prezentând o valoare umană comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.
- 11 Alcătuieste, în 100 – 150 de cuvinte, rezumatul textului *Bătrânul cel bun din strada Speranței*, de Ileana Vulpescu, respectând toate convențiile acestui tip de compunere.
- 12 Imaginează-ți că vrei să realizezi un proiect caritabil cu clasa ta. Scrie un text explicativ, de 50 – 100 de cuvinte, în care să-i explici directorului școlii tale cum îți vei organiza colegii în vederea realizării proiectului.

SETUL 3

Se dă textul:

Voi, șesuri nesfârșite sub ceruri largi de vară,
Ca ele liniștite și luminând ca ele,
Pe-aici îmi înfloriră și-aici se scuturară
În mersul vremii, macii copilăriei mele. [...]

Purtând poveri de roade, trec carele greoaie
Cu boi blajini de-a lungul prăfoaselor șosele
Și doina, care-n focul văzduhului se moaie,
Îmi cade-n gând cu vremea copilăriei mele.

Voi, șesuri dulci ca lenea și largi ca nesfârșirea,
Cu depărtări pe unde mirajele tresaltă,
Și sufletu-mi în care vi se răsfrânge firea
L-ați legănat cu râuri și-amieze laolaltă. [...]

(Nichifor Crainic, *Șesuri natale*)

Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textul dat.

- 1 Care este sentimentul predominant în text?
- 2 Care sunt elementele componente ale peisajului descris?
- 3 Care este ideea centrală a primei strofe?
- 4 Ce senzație îți provoacă aspectul vizual al textului, sonoritatea și ritmul?
- 5 Care sunt figurile de stil ce conturează atmosfera predominantă din text?
- 6 Care sunt trăsăturile descrierii din textul dat?
- 7 Care este semnificația titlului în relație cu textul?
- 8 Care este tema textului?
- 9 Asociază poezia *Șesuri natale*, de Nichifor Crainic, cu un alt text literar studiat sau citit ca lectură suplimentară, în 50 – 100 de cuvinte, prezentând o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.

EXERCIȚII DE ANTRENAMENT

Elemente de construcție a comunicării

SETUL 1

• Se dă textul:

Jocurile și preocupările noastre nu semănau în niciun fel cu ale copiilor de acum. [...] Noi ne inventam jocurile; admiteam jocurile tradiționale ca stimulent, ca de exemplu coarda sau șotronul, și de cele mai multe ori ne inventam și jucăriile. Fetele își fabricau păpușile; primul pistol mi l-am făcut singur, dintr-o țevă de lemn de soc, și trebuie să adaug că am fost foarte mulțumit de mine însumi când am văzut că, de bine, de rău, pușcociul meu funcționează. Jucam oina sau țurca – eu mai puțin decât ceilalți, pentru că eram miop; ne jucam cu arșice sau făceam lopățele cu care nu aveam ce face. Toți știam să facem sfârleze, mai ales din nuci găurite prin care petreceam o sfoară; sau ne fabricam din crengi de alun câte un arc, cu săgețile corespunzătoare; dar trebuie să mărturisesc că tot armamentul fabricat de noi nu ne da multe satisfacții. În sărbătorile de Crăciun primeam jucării „adevărate”: cărți cu poze, păpuși pentru fete, cutii cu pietre de clădit case (noi le spuneam *clădicase*), cu care construiam punți, clopotnițe sau adevărate castele, care se clătinau, spre disperarea arhitecților.

Toate aceste preocupări se amestecau cu expediții de grup, cu scopuri variate, legate de starea timpului și, pentru cei care mergeau la școală, cu vacanțele; pentru că, bineînțeles, grupul avea nevoie de un șef cu inițiativă care, în limba sperioasă a mamelor și a celor care rămâneau acasă, se numea tartorul. Sub bagheta lui ne pomeneam urcând în grup spre „Colț” sau spre „Fântâniță”, în fâneața unde cosea tata și unde se găseau cele mai bune alune și cea mai strașnică apă rece.

(Alexandru Ciorănescu, *Amintiri fără memorie*)

• Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textul dat.

1 Conțin triftong toate cuvintele din seria:

a) construiam, nevoie.

c) rămâneau, eu.

b) găseau, mergeau.

d) sperioasă, trebuie.

2 Rescrie enunțul „Toate aceste preocupări se amestecau cu expediții de grup, cu scopuri variate.”, înlocuind cuvintele subliniate cu sinonime potrivite în context.

3 Cuvântul subliniat din secvența „pentru că, bineînțeles, grupul avea nevoie de un șef cu inițiativă” s-a format prin:

a) derivare cu prefix.

c) conversiune.

b) compunere.

d) derivare cu sufix.

4 Scrie, în spațiul liber din fața fiecărui cuvânt din coloana A, litera corespunzătoare explicației din coloana B:

A	B
1. _____ își	a) adverb de loc
2. _____ sau	b) substantiv comun
3. _____ acasă	c) conjuncție coordonatoare
4. _____ sub	d) pronume reflexiv
	e) prepoziție

Partea I

- 4 Cuvântul subliniat din secvența „Se decupa acum, pe albastru, o pasăre argintie” și-a schimbat valoarea gramaticală din:
- a) adjectiv în adverb. c) substantiv în adjectiv.
b) adjectiv în substantiv. d) adverb în substantiv.
- 5 Cuvintele subliniate din secvențele „un băiat... se juca, nestingherit de lumea din jur”, „porumbelul zburătăcea în jurul ei” sunt, în ordine:
- a) adverb de loc, substantiv comun.
b) locuțiune adjectivală, locuțiune prepozițională.
c) locuțiune adverbială, locuțiune prepozițională.
d) locuțiune prepozițională, locuțiune adverbială.
- 6 Notează, în spațiul liber din fața verbelor din coloana **A**, litera corespunzătoare timpului din coloana **B**.
- | A | B |
|---------------------|------------------------|
| 1. _____ a apucat | a) imperfect |
| 2. _____ pot | b) perfect simplu |
| 3. _____ zburătăcea | c) prezent |
| 4. _____ scrisese | d) mai-mult-ca-perfect |
| | e) perfect compus |
- 7 Încercuiește litera **A** (dacă apreciezi că afirmația este adevărată) sau **F** (dacă tu consideri că este falsă): Adjectivele subliniate în enunțul „Ciudat în acest joc era felul în care pasărea îi răspundea copilului – părea dresată și atentă ca un câine.” îndeplinesc funcția sintactică de nume predicativ multiplu. **A/ F**
- 8 Rescrie enunțul următor, astfel încât subiectul exprimat să fie realizat printr-un pronume demonstrativ de depărtare: „Să fi venit un cutremur, și nu l-ar fi simțit, în clipa aceea.”
- 9 Transformă următoarele secvențe din text, punându-le la plural: „porumbelul dădea ocol jucăriei comune”; „copilul lua iar pana cenușie”.
- 10 Explică rolul virgulelor din fraza următoare: „Băiatul îi arunca o pană, porumbelul zburătăcea în jurul ei, o prindea, îi dădea drumul.”
- 11 Transcrie propozițiile din fraza următoare, numind felul acestora: „Era absorbit total în jocul lui, cu toate simțurile acolo, cum numai copiii pot fi.”

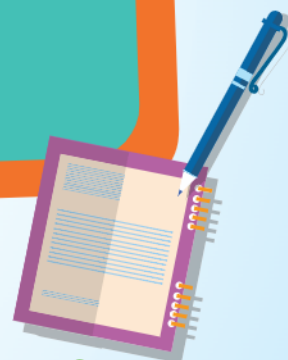
SETUL 3

• Se dă textul:

Jocul de masă Uno Clasic este un joc interesant, care se poate prelungi pentru multe ore. Setul include 108 cărți de joc și instrucțiuni pentru joc. Jocul se desfășoară în mai multe etape, în urma cărora se acumulează puncte. Jocul implică două **variante**: o persoană care câștigă, celelalte pierd sau pierde o singură persoană – restul câștigă. În funcție de ce variantă a jocului se alege, se determină modul de acumulare a punctelor. Principalul lucru: în fiecare rundă trebuie să reușești să dai toate cărțile. În ambalaj există cărți speciale care

PARTEA a III-a

Teste de antrenament după modelul M.E.C.



TESTUL 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

TEXTUL 1

La Polul Nord, la Polul Sud, sub stele vecinic adormite,
În lung și larg, în sus și-n jos, se-ntind câmpii nemărginite,
Câmpii de gheață, ce adorm pe așternutul mării ud,
Cu munți înalți, cu văi adânci, la Polul Nord, la Polul Sud.

Când dintre munții solitari, îngălbenește luna plină,
Vărsând pe albul dezolat o cadaverică lumină,
Se văd ieșind ai mării urși, cu ochi de foc, cu pașii rari,
Când dintre văile adânci, când dintre munții solitari.

Și dorm adânc, și dorm mereu nemărginirile polare,
Iar din prăpăstiile-adânci se-aude-o stranie vibrație,
Și urșii albi, înduioșați, într-un oftat adânc și greu,
Se-ntind pe labe de sidef, și dorm adânc, și dorm mereu.

(Iuliu Cezar Săvescu, *La Polul Nord*)

TEXTUL 2

În sfârșit a venit și vremea îmbarcării. Nava *50 de ani de victorie*, așa se numea, una rusească, pusă cât de cât la punct de americani pentru a putea fi folosită în croaziere de acest gen, era pregătită. Și imensă – 159 de metri în lungime și 30 de metri lățime –, chiar lăsa impresia, de fapt nu era doar o impresie, că ești acolo în deplină siguranță.

După două zile de navigat pe Marea Barents, am ajuns în zona arhipelagului Franz Josef, la aproximativ 1.000 de kilometri de Polul Nord. Peisajul era spectaculos. Uimitor. Au apărut banchizele. Am văzut primele balene. Cu cât înaintam, urșii-polari au început să-și facă și ei apariția. Unul mai curios și, după cum arăta, cam flămând, s-a apropiat mult de nava oprită. Altul își căuta în continuare hrana, fără să pară în vreun fel interesat sau deranjat de prezența noastră. Zgomotul elicopterului speriasse o ursoaică și puii ei. Fără îndoială, a fost pentru prima dată când au auzit un asemenea sunet. [...]



Peisaj de la Polul Nord

Mi-am petrecut dimineți, după-amiezi, seri și nopți (un fel de a spune, fiindcă era în permanență lumină) stând pe puntea vasului și privind ore în șir marea ce părea că n-are margini. După două zile bune de mers pe mare, a început un alt spectacol fascinant: cel din ținutul ghețurilor. Nava își croia drum printre acele bucăți imense de gheață, iar uneori se oprea, blocată între ele. O lua de la capăt și, în cele din urmă, reușea să-și facă loc și să meargă mai departe.

Ore, zile la rând, peisajul rămânea același. Și totuși, era ca o vrajă. Stăteam și priveam neîncetat, nu mă puteam plictisi, nu voiam să-mi desprind privirea de acel spectacol. Simplu, desăvârșit, grandios. Totul părea ireal: albul halucinant al ghețurilor nesfârșite, ziua ce nu ajungea niciodată la capăt, soarele ce apărea uneori și învăluia locul într-o lumină uimitoare. Mi se părea incredibil să fiu înconjurat de atâta frumusețe naturală.

Mă bucuram de liniștea aceluia loc și resimțeam acea atmosferă tihnită din jurul meu într-o stare continuă, extraordinară de calm. A fost ca o purificare a minții. În jur era doar natură pură și totul îmi părea perfect. În acel capăt de lume, izolat, însingurat, am învățat să privesc altfel natura. Asemenea experiențe nu ți le poți imagina. Cu siguranță, trebuie să le trăiești.

Privind gheața masivă învinsă sub greutatea navei, mă gândeam uneori la primii navigatori care au ajuns în acest ținut. Îmi imaginam cât de vulnerabili erau și se puteau simți în corăbiile lor simple. Sigur, asta nu i-a descurajat pe unii care au reușit să străbătă întinderea de ghețuri și să atingă Polul Nord.

Văzând acum cu câtă greutate înaintează uneori acest spărgător de gheață, considerat cel mai puternic din lume, și cum este din când în când încolțit de banchize, aventura acelor primi navigatori pe aici îmi pare de-a dreptul uimitoare.

(*La Polul Nord: experiența fără limite*, text preluat de pe <https://www.calatoriilasingular.ro>)



Gravură din 1598 ilustrând nava lui Willem Barents prinsă între ghețurile arctice

A

1 Completează spațiile libere cu informațiile din **textul 2**.

2 puncte

Nava _____ (denumirea ei), se îndrepta spre _____.

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 2**.

Un element comun **textului 2** și gravurii asociate acestuia este

- a)** culoarea navei. **c)** blocarea navei între ghețurile arctice.
b) numărul de călători aflați la bord. **d)** tipul navei.

2 puncte

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.

Formele de relief menționate în textul liric dat sunt

- a)** polul, stelele, marea, munții.
b) urșii, marea, munții, câmpiile.
c) văile, prăpăstiile, lumina, sideful.
d) munții, văile, câmpiile, prăpăstiile.

2 puncte

Partea a III-a

- 4** Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.
În textul liric *La Polul Nord*, de Iuliu Cezar Săvescu, se evidențiază
- a) frumusețea unui peisaj plin de viață. c) spaima omului în fața naturii polare.
b) modul de viață al urșilor-polari. d) frumusețea unui peisaj înghețat.
- 2 puncte**
- 5** Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte.
- 6 puncte**

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Un cuvânt-cheie din textul <i>La Polul Nord</i> este verbul „dorm”.		
	În textul <i>La Polul Nord</i> se conturează imaginea unui infinit perceptibil olfactiv.		
	În textul <i>La Polul Nord</i> , verbele la timpul prezent creează sugestia eternității.		
Text 2	Călătorul relatează despre o croazieră la Polul Nord.		
	Zgomotul elicopterului nu sperie animalele de la Polul Nord.		
	Peisajul observat în croazieră se schimbă repede, de la o oră la alta.		

- 6** Precizează, în două – trei enunțuri, o trăsătură a textului descriptiv, identificată în primul text, ilustrând-o cu o secvență.
- 6 puncte**
- 7** Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element pe care îl au în comun **textul 2** și peisajul de la Polul Nord.
- 6 puncte**
- 8** Crezi că investiția într-o călătorie foarte costisitoare poate fi direct proporțională cu mulțumirea sufletească adusă de aceasta călătorului? Justifică-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând **textul 2**.
- 6 puncte**
- 9** Asociază textul *La Polul Nord: experiența fără limite* cu un text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare morală/culturală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.
- 6 puncte**

B

- 1** Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Există hiat în cuvintele din seria:
- a) croia, curios. c) fiindcă, voiam.
b) înduioșați, prăpăstiile. d) greutatea, înaintează.
- 2 puncte**
- 2** Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Fac parte din același câmp lexical toate cuvintele din seria:
- a) dimineți, după-amiezi, seri, a se înnopta. c) îmbarcare, navă, croazieră, vas.
b) urs, balenă, pui, hrană. d) uneori, când, seara, oră.
- 2 puncte**
- 3** Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvântul „solitari” este corect utilizat în enunțul:
- a) Acționăm solitari toată clasa. c) Trebuie să fim solitari cu vremurile.
b) Suntem solitari cu colegii mai mici. d) Vulturii trăiesc solitari pe creste înalte.
- 2 puncte**

- 4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sinonimele potrivite pentru cuvintele subliniate în fragmentul „Se-ntind câmpii nemărginite” sunt:
a) se-adună, imense. c) se micșorează, întinse.
b) se-aștern, infinite. d) se restrâng, mărunte. **2 puncte**
- 5 Selectează, din secvența următoare, trei pronume diferite, indicând felul fiecăruia: „Sigur, asta nu i-a descurajat pe unii care au reușit să străbată întinderea de ghețuri și să atingă Polul Nord.”
- | Pronumele selectat | Felul pronumelui selectat |
|--------------------|---------------------------|
| | |
| | |
| | |
- 6 puncte**
- 6 Alcătuieste un enunț asertiv, în care verbul „rămâne” să fie predicat verbal (1), și o propoziție negativă, în care numeralul cardinal „două” să fie complement prepozițional (2). **6 puncte**
- 7 Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul acestora: „Văzând acum cu câtă greutate înaintează uneori acest spărgător de gheață, considerat cel mai puternic din lume, și cum este din când în când încolțit de banchize, aventura acelor primi navigatori pe aici îmi pare de-a dreptul uimitoare.” **6 puncte**
- 8 Completează spațiile libere din textul de mai jos, reprezentând e-mailul trimis de un copil unei agenții de turism, cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze.
V- _____ (a ruga, modul condițional-optativ, timpul prezent) să _____ (pronume personal, persoana I, numărul singular, forma clitică, cazul dativ) spuneți _____ (care, cazul genitiv) companii sunt avioanele care decolează către Polul Nord. Mulțumesc. **6 puncte**

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Imaginează-ți că ai participat, într-o librărie, la prezentarea jurnalului de călătorie al unui explorator întors de la Polul Nord. Redactează o scrisoare către prietenul tău George/prietena ta Georgiana, de cel puțin 150 de cuvinte, care să cuprindă împărtășirea unei emoții/a unui sentiment din timpul participării la această activitate, o secvență narativă, una descriptivă și una argumentativă. Data redactării scrisorii este 22 noiembrie 2025.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii – 12 puncte**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

NOTĂ! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TESTUL 19

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

TEXTUL 1

Ațiunea se petrece în București, în holul casei lui Sergiu. [...]

MIHAI (*care a urmărit atent toată conversația*): Ce-ar fi să mergem după-masă la un film? (*Nu răspunde nimeni.*)

ZAMFIR (*lui Sergiu*): Știu că nu admiți să mă mai amestec în pregătirea ta, dar cu nopțile pierdute ai putea s-o lași mai moale totuși.

SERGIU: Ai dreptate, nu-mi place să te amesteci.

CLAUDIA: Dacă nu te porți ca un băiețel cuminte, domnul Zamfir o să te tragă de urechi. [...]

SERGIU (*enervat, ridicându-se*): Eu nu sunt [...] un petrecăreț. Și mai terminați odată cu dădăceala și cu pretențiile astea. (*Intră în apartamentul lui, trântind violent ușa.*)

CLAUDIA (*încearcă să deschidă ușa, dar e încuiată*): Sergiu, deschide și cere-ți imediat scuze. (*Pauză.*) Altfel plec. (*Niciun răspuns. Claudia își culege poșeta de pe masă și se îndreaptă spre ieșire.*) [...]

ZAMFIR: Am impresia că nu prea merg grozav lucrurile între ei. [...]

MIHAI: Nu știu. [...] Trebuie să fie altceva.

ZAMFIR: Ce vrei să spui?

MIHAI: Că și eu sunt îngrijorat pentru el. S-a schimbat mult de la întoarcere și-i sare țandăra din orice. Ca să-ți spun drept, nici nu știu cum să mă mai port cu el.

ZAMFIR: Nu cumva are dreptate când bănuiește că-l menajezi?

MIHAI: Nu, asta nu-i adevărat, dar...

ZAMFIR: Ascultă, băiatule, pe mine n-are rost să-ncerci să mă duci cu vorba. Și eu mi-am dat seama că atunci când ți-a făcut semn să-l depășești puteai s-o faci. (*Mihai tace.*) De ce taci? [...] Sportul e sport și ceea ce faci tu o fi frățesc, dar e nesportiv și neserios.

MIHAI: Zău, nene Zamfir, că n-o fac anume. Deși e limpede că nu-i în forma lui cea mai bună, nu mă pot pune cu Sergiu. (*Pauză.*) Și acum are nevoie mai mult ca oricând de încredere în el.

ZAMFIR: Pentru asta trebuie ambiționat, nu înșelat. Făgăduiește-mi că la antrenamentele următoare ai să dai tot ce poți. Să vezi cum îl dezmoțim!

MIHAI: Bine, o să încerc.

SERGIU (*intrând*): De ce tăceți? Tot despre mine vorbeați? Alt subiect de conversație nu mai găsiți? (*Se infurie treptat.*) Terminați odată să vă holbați la mine. [...] (*Lui Mihai. Are un ton rece, profesoral, dar sub care se ascunde o mare solitudine*.*) Te-am urmărit foarte atent zilele astea. Ești în progres vizibil. Ai câștigat un fuleu** remarcabil și un ritm de ceasornic. Dar nu trebuie să uiți că pentru alergătorul de cursă lungă instalarea într-un stil fix poate fi primejdioasă. Mai ales când ai adversari de talie. Cred că ar trebui să ajungi la o alternanță care să-ți permită... (*Pe această replică neterminată se stinge încet lumina. E seară. Scena e luminată discret.*) [...]

(Horia Lovinescu, *Ultima cursă*)

**solicitudine* – atitudine plină de grijă, de bunăvoință

***fuleu* – alergare în pas mare, mâinile mișcându-se în ritmul picioarelor

TEXTUL 2

Este 4 iulie. Afară sunt 30 de grade Celsius. E trecut de patru după-amiaza. Pe tricoul alb are pete mari de transpirație, după o oră și douăzeci de minute de joc. Duce în spate geanta cu rachete racordate special pentru el, jucătorul de tenis român la dublu, de 1,93 m, 90 kg și 35 de ani, care tocmai a câștigat primul meci la Wimbledonul din 2019.

Dacă ar termina acum cu tenisul, Horia ar fi împăcat cu el. La vârsta lui, alți jucători s-au retras deja, dar îi vine rar gândul acesta în minte. E ceva care apare mai clar când se accidentează. Joacă tenis de la șase ani. Ziua lui se împarte între planificarea obiectivelor și identificarea soluțiilor, între antrenamente și zboruri. E departe de familie și de prieteni în majoritatea timpului. Vrea să se așeze locului, să împărtășească din experiența lui celor aflați la început de drum. A câștigat trei turnee de Grand Slam, la dublu și la dublu mix, a fost numărul unu mondial și campion la Turneul campionilor – ar avea toate motivele să se oprească.

Dar medalia de aur la Jocurile Olimpice îi lipsește.

În 2016, la Rio, a luat argint la proba de dublu masculin, împreună cu Florin Negrea, prietenul lui din copilărie. Bucuria câștigului mai că fost mai mare decât tristețea ratării primului loc. De fapt, medalia de argint e tot un câștig. Înseamnă că ești a doua cea mai bună echipă din lume, că ești înaintea câtorva sute de echipe din lumea întreagă. Pentru un jucător de tenis, perspectiva din care privește lucrurile este ceea ce face diferența între evoluție și regresie. Clasamentul ATP la dublu la final de 2019 cuprinde aproape 2 000 de jucători. Pe locul 6 apare numele lui Horia Tecău.

Așa că nu vrea să se retragă. Probabil în niciun alt sport nu se întâmplă să simți așa de des înfrângerea ca în tenis.

La Wimbledon, șase echipe vor fi înfrânte: nu contează dacă în primul meci sau în finală, ori dacă într-un meci de 50 de minute sau de patru ore jumate – contează că sunt șanse mai mari să fii învins decât învingător. Horia știe azi că a pierde e parte din drum. Din 2003, de când a trecut la profesioniști, a adunat aproape 450 de victorii și 250 de înfrângeri, deci a fost învingător și înfrânt de mai multe ori. Între „a face” și a „arăta” va alege întotdeauna „a face”.

„Acum eu sunt în momentul în care mă îndrăgostesc de tenis din nou și de plăcerea de a juca sănătos, de a fi competitiv, de a mă antrena, de a juca la Wimbledon jocuri din astea dramatice, asta mă motivează să nu mă gândesc la retragere.” [...]

Echipele de tenis la dublu au un punctaj care se reflectă în clasamentul pe echipe, dar fiecare jucător are un punctaj propriu care trebuie îmbunătățit în vederea menținerii în top a calificării. Punctele sunt importante, dar loialitatea este lucrul pe care Horia îl prețuiește cel mai mult în tenis. Tocmai de aceea, echipele care ajung în top sunt echipe sudate. Tenisul la dublu presupune mai mult decât a aduce doi jucători împreună pe terenul de tenis cu o lățime cu 2,74 m, mai mare decât cel utilizat la simplu. Lui Horia îi place să construiască împreună cu celălalt o relație și un plan de bătaie.

(Diana Bădica, Alex Gâlmeanu, „Dacă respiri, ești bine”, în revista *DOR*, nr. 39/2020, p. 60)



A

1 Notează numele a două personaje din primul text, care au o relație de prietenie.

2 puncte

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.

Sergiu este supărat deoarece

a) are nevoie de mai mult timp pentru petreceri.

c) domnul Zamfir îl sfătuiește să nu piardă nopțile.

b) Claudia îl răsfășă.

d) Mihai crede că-l poate întrece.

2 puncte

Partea a III-a

- 3** Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 2**.
Horia Tecău a câștigat la Wimbledon, în 2019
a) primul meci. b) ultimul meci. c) toate meciurile. d) niciun meci. **2 puncte**
- 4** Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.
În fragmentul extras din textul dramatic *Ultima cursă*, de Horia Lovinescu, se evidențiază
a) atitudinea protectoare a adulților față de tineri.
b) importanța consecvenței în obținerea unei performanțe.
c) pasiunea pentru sport.
d) respectul față de prieteni. **2 puncte**
- 5** Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Mihai încearcă să-i dea încredere lui Sergiu, lăsându-l să câștige.		
	Stilul previzibil de joc l-a împiedicat pe Mihai să aibă un fuleu remarcabil și un ritm de ceasornic.		
Text 2	Tecău joacă tenis doar când temperatura de afară este sub 30 de grade.		
	Când se accidentează, Tecău nu se gândește la retragere.		
	Unul dintre motivele pentru care Horia Tecău continuă să joace tenis, în ciuda vârstei înaintate, este dorința de a câștiga medalia de aur de la Jocurile Olimpice.		
	Pentru Tecău nu este important să demonstreze celorlalți ceea ce poate să facă în tenis.		

- 6** Prezintă, în două – trei enunțuri, rolul unei didascalii din primul text, ilustrând-o cu o secvență. **6 puncte**
- 7** Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o temă comună celor două texte date, valorificând câte un element de conținut. **6 puncte**
- 8** Ce simte Zamfir în momentul când Mihai îl contrazice? Justifică-ți, în 50 – 100 de cuvinte, răspunsul la întrebarea dată, prin referire la o emoție, valorificând **textul 1**. **6 puncte**
- 9** Asociază fragmentul din *Ultima cursă*, de Horia Lovinescu, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B

- 1** Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunetul „i” este vocală în toate cuvintele din seria:
a) impresia, meci. c) soluțiilor, echipe.
b) nopțile, mari. d) vizibil, trebuie. **2 puncte**
- 2** Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunt derivate toate cuvintele din seria:
a) băiețel, după-masă. b) frățesc, niciun. c) lățime, nesportiv. d) zilele, copilarie. **2 puncte**

- 3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Seria care conține formele corecte de plural pentru sensul din text al cuvintelor subliniate în secvențele „Claudia își culege poșeta de pe masă” și „Alt subiect de conversație nu mai găsiți?” este:
a) mese, subiecți. b) mase, subiecte. c) mese, subiecte. d) mase, subiecți. **2 puncte**
- 4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvintele subliniate în enunțul „Bucuria câștigului mai că a fost mai mare decât tristețea ratării primului loc.” se află într-o relație de:
a) antonimie. b) omonimie. c) sinonimie. d) polisemie. **2 puncte**
- 5 Selectează, din enunțul următor, trei verbe la moduri diferite, pe care le vei preciza:
„Făgăduiește-mi că la antrenamentele următoare ai să dai tot ce poți. Să vezi cum îl dezmoțim!” **6 puncte**
- | Verbul | Precizarea modului |
|--------|--------------------|
| | |
| | |
| | |
- 6 Alcătuieste un enunț imperativ, în care adverbul „acum” să aibă funcția sintactică de atribut (1), și un enunț asertiv, în care verbul „a juca” să aibă funcția sintactică de nume predicativ (2). **6 puncte**
- 7 Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: „Echipele de tenis la dublu au un punctaj care se reflectă în clasamentul pe echipe, dar fiecare jucător are un punctaj propriu care trebuie îmbunătățit în vederea menținerii în top a calificării.” **6 puncte**
- 8 Subliniază varianta corectă:
Se *merită*/*Merită* să faci sport, deoarece vei fi sănătos.
Fotbaliștii sunt *cel/cei* mai bine plătiți sportivi.
Oamenii *agreedă/agreează* competițiile sportive, fiindcă îi antrenează pentru viață. **6 puncte**

Subiectul al II-lea

(20 de puncte)

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi un personaj din **textul 1**.

În scrierea compunerii, vei avea în vedere:

- notarea a două date de identificare a personajului (vârstă, ocupație, portret fizic etc.);
- prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului;
- precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii – 12 puncte**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

NOTĂ! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TESTUL 30

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

TEXTUL 1

Bunicii sunt faini, chiar și când nu sunt ai tăi. Sunt și mai faini dacă locuiesc într-o frumoasă zonă rurală, precum cea în care tocmai au ajuns dragii mei vecini. Să fie clar de la început că cei mai faini bunici sunt Bunik și Bunique. [...]

— Păi și noi cum îi vom deosebi? s-a mirat Teo.

— Bunique e șefa, iar Bunik ne face des cu ochiul... a început Bobo să explice, prezentându-i pe bunicii săi copiilor.

— Mă refer la faptul că Bunik și Bunique se pronunță la fel, a observat Teo. Nu mai bine le spunem, așa, mai clasic, bunicul și bunica?

— Nu! s-a zburlit Bobo la el. Mi-a fost atât de greu să le găsesc niște nume ca lumea și să-i fac să răspundă la ele! Să nu cumva să-mi stricați munca! Trebuie doar să gândești Bunik când spunei Bunik și Bunique când spunei Bunique.

— Bunik? a încercat Ada.

— Da, pușor? s-au întors ambii bunici spre fată.

— Va fi interesant la dumneavoastră, le-a răspuns ea amândurora.

Pentru că merseseră o jumătate de zi cu mașina și erau obosiți și flămânzi, problema numirii bunicilor a fost lăsată deoparte. S-au trântit cu toții pe scăunelele mici de lemn lăsate în jurul unei măsuțe rotunde și pitice din curte, pe care li se pusese mâncare.

— Cine poate folosi scăunele și măsuțe atât de mici? s-a distrat Teo.

— Eu! Zilnic! La grădi! i-a răspuns Bibi încruntat de aduceri-aminte.

Tatăl trebuia să plece imediat după masă. A profitat de liniștea copiilor care mâncau pentru a le face instructajul bunicilor: Bunik și Bunique urmau să vegheze nonstop la siguranța tuturor celor sosiți, fie că erau sau nu nepoții lor, fie că erau sau nu copii. Tatăl a mâncat cu noduri în timpul instructajului, tot părându-i-se că Bunik le face cu ochiul copiilor în timp ce-l aprobă cuminte sau că Bunique se strâmbă pe la spatele lui.

În timpul mesei, orășeanul de Teo s-a oprit un pic din mâncat pentru a-și vântura mâinile pe sus.

— Chiar mâncăm afară? Sunt obișnuit cu un tavan deasupra mea atunci când mănânc, a explicat el.

— Ai deasupra ditamai dudul pe post de tavan, a râs Bobo și a izgonit cu un bobârnac de pe masă o dudă neagră, care tocmai picase din tavanul frunzos.

(Ana Rotea, *Dosarul mascotelor Patata*)

TEXTUL 2

Elsa are șapte ani și o inteligență tăioasă și necruțătoare care o face să fie diferită, dar și marginalizată. Singura care o înțelege și care-i cultivă aplombul este bunica, fost medic în zone calamitate, privită la rândul ei de ceilalți drept o nebună excentrică. Pentru că „toți copiii au nevoie de supereroi”, bunica inventează

pentru Elsa povești unde toată lumea este diferită și nimeni nu trebuie să fie normal, iar scopul este să o pregătească pentru ceea ce urmează să afle și să i se întâmple în viață. Personajele din poveștile bunicii – care se dovedesc a fi nimeni alții decât vecinii ei de bloc – îi vor fi alături în evenimentele care o vor lua cu asalt.

Acest roman, care demolează clișeele privind normalitatea, îi va inspira negreșit pe bunici în relația cu nepoții lor și va încânta cititorii de toate vârstele. *Bunica mi-a zis să-ți spun că-i pare rău*, de Fredrik Backman, este o carte despre diversitate și acceptare.

„O carte înduioșătoare, amuzantă și inteligent scrisă.”
Kirkus Reviews

„Ia-ți cu tine șervețelele atunci când începi să citești *Bunica mi-a zis să-ți spun că-i pare rău*, dar ia-ți și simțul umorului. Este genul acela de roman pe care, dacă-l ratezi, n-o să ți-o ierți niciodată.” *Business Insider*

„Romanul lui Backman, care aduce în prim-plan relația înduioșătoare dintre o bunică și nepoata ei, este un omagiu încântător adus puterii poveștilor de a vindeca și consola.” *Booklist*

„Fredrik Backman are un talent excepțional de a crea povești deopotrivă credibile și ireale.” *St. Louis Post-Dispatch*.

(Sursa: www.editura-art.ro/info/carte/bunica-mi-a-zis-sa-ti-spun-ca-i-pare-rau)



A

- 1 Completează spațiile libere cu informațiile din text: Tatăl i-a dus pe copii cu _____ la bunici. Deplasarea a durat _____. 2 puncte
- 2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.
Bunik și Bunique sunt bunicii
 a) Adei. c) lui Bobo.
 b) lui Bibi. d) lui Teo. 2 puncte
- 3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.
Deasupra mesei pe care mănâncă se află
 a) o cupolă cu mure și frunze.
 b) un dud cu fructe negre.
 c) un tavan de scânduri.
 d) un tavan pictat cu frunze. 2 puncte
- 4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.
Atitudinea bunicilor față de copii, așa cum este percepută de tată, este
 a) de autoritate în fața copiilor.
 b) de complicitate cu cei mici.
 c) de grijă exagerată față de ei.
 d) protectoare față de toți. 2 puncte

Partea a III-a

- 5 Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Casa bunicilor este într-o zonă de sat.		
	Dorința copilului era de a le da nume moderne bunicilor.		
	Călătoria spre bunici durează o zi și jumătate.		
Text 2	Bunica Elsei a fost o scriitoare plină de umor.		
	Supereroii din poveștile bunicii sunt vecinii Elsei.		
	Romanul lui Backman aduce în prim-plan puterea poveștilor.		

- 6 Precizează, în două – trei enunțuri, o trăsătură morală a personajului bunica din **textul 2**, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare, ilustrându-l cu o secvență: „Pentru că *toți copiii au nevoie de supereroi*, bunica inventează pentru Elsa povești unde toată lumea este diferită și nimeni nu trebuie să fie normal, iar scopul este să o pregătească pentru ceea ce urmează să afle și să i se întâmple în viață.” **6 puncte**
- 7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**
- 8 Crezi că poveștile au puterea de a vindeca oameni? Justifică-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând **textul 2** și experiența ta. **6 puncte**
- 9 Asociază fragmentul din *Dosarul mascotelor Patata*, de Ana Rotea, cu un alt text literar studiat sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o idee comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B

- 1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunt accentuate corect ambele cuvinte din seria:
a) șervețelele, dītamai. c) șervețelele, ditamai.
b) șervețelele, dītamai. d) șervețelele, ditamăi. **2 puncte**
- 2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Seria care conține doar cuvinte derivate este:
a) despre, înduioșătoare. c) scăunele, șervețele.
b) negreșit, talent. d) scriitoare, niciodată. **2 puncte**
- 3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvântul „marginalizare” este corect utilizat în enunțul:
a) Am trăit o mare bucurie pentru marginalizarea succesului ei.
b) Marginalizarea s-a produs din cauza opiniilor ei ferme.
c) Muncitorii au realizat marginalizarea șoselei.
d) Planul de marginalizare a autostrăzii a fost aprobat. **2 puncte**

- 4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sinonimele potrivite pentru cuvintele subliniate în fragmentul „A profitat de liniștea copiilor care mâncau pentru a le face instructajul bunicilor.” sunt:
a) calmul, informarea. c) tăcerea, instruirea.
b) gălăgia, îndrumarea. d) tihna, soluționarea. **2 puncte**
- 5 Selectează, din secvența următoare, trei pronume diferite, precizând felul fiecăruia: „Bunii sunt faini, chiar și când nu sunt ai tăi. Sunt și mai faini dacă locuiesc într-o frumoasă zonă rurală, precum aceea în care tocmai au ajuns dragii mei vecini.”
- | Pronumele selectat | Felul pronumelui selectat |
|--------------------|---------------------------|
| | |
| | |
| | |
- 6 puncte**
- 6 Alcătuieste un enunț asertiv, în care pronumele cu funcție sintactică de complement prepozițional din enunțul „la-ți cu tine șervețelele.” să fie complement circumstanțial de loc. **6 puncte**
- 7 Scrie o întrebare adresată Elsei sub forma unei fraze alcătuite dintr-o propoziție principală și o propoziție subordonată atributivă. **6 puncte**
- 8 Un elev neatent a scris un fragment din romanul *Bunica mi-a zis să-ți spun că-i pare rău*, de Fredrik Backman. Rescrie textul, corectând greșelile de orice natură. **6 puncte**

„Da în situații dintre-astea
zic oamenilor că bunica e «vroaie
pentru vârsta ei». Bine mai zic
și că nu știe multe dar bunica,
de fapt e un geniu. Nimeni nu o
vede ca pe o babă bătrână!”

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Imaginează-ți că ai fost, pentru câteva zile, în vizită la bunici, într-o zonă montană. Scrie un text narativ, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută cu prilejul unei călătorii în natură, în timpul vizitei la bunici, incluzând o secvență dialogată, de minimum patru replici, și una descriptivă, de minimum 30 de cuvinte.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii – 12 puncte**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

NOTĂ! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor; coerența textului; proprietatea termenilor; corectitudinea gramaticală; claritatea exprimării ideilor; ortografia; respectarea normelor de punctuație; lizibilitatea.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Baremul de examen prevede acordarea a 10 puncte din oficiu.

TESTUL 2

Subiectul I

DESCARĂ
FIȘA DE
AUTOEVALUARE



70 de puncte

A

1. 50 de ani de victorie, Polul Nord; 2. c; 3. d; 4. d; 5.

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Un cuvânt-cheie din textul <i>La Polul Nord</i> este verbul „dorm”.	X	
	În textul <i>La Polul Nord</i> se conturează imaginea unui infinit perceptibil olfactiv.		X
	În textul <i>La Polul Nord</i> , verbele la timpul prezent creează sugestia eternității.	X	
Text 2	Călătorul relatează despre o croazieră la Polul Nord.	X	
	Zgomotul elicopterului nu sperie animalele de la Polul Nord.		X
	Peisajul observat în croazieră se schimbă repede, de la o oră la alta.		X

6. Prezentarea unei trăsături a textului descriptiv (de exemplu: prezența grupului nominal; se prezintă un peisaj înghețat, lipsit de viață, iar elementele componente ale peisajului sunt „câmpii de gheață”, „stele vecinic adormite” etc.); vei scrie răspunsul în două – trei enunțuri; 7. De exemplu: un element comun pe care îl au cele două texte este prezența peisajului înghețat. În poezia lui Iuliu Cezar Săvescu este descrisă natura unui ținut îndepărtat, exotic, ce-i trezește omului sentimente de melancolie, introducându-l într-o stare de reverie; în al doilea text, Polul Nord este privit ca un obiectiv turistic a cărui vizitare îi aduce omului încântare etc.; respectarea limitei de cuvinte (un răspuns de cel puțin 30 de cuvinte); 8. Menționarea răspunsului la întrebarea dată (da/nu); motivarea răspunsului, valorificând textul dat (de exemplu: Investiția într-o călătorie foarte costisitoare poate fi direct proporțională cu mulțumirea sufletească adusă de aceasta călătorului, deoarece o asemenea călătorie este atent pregătită de organizatori, iar turistul care se angajează să o facă analizează bine raportul dintre cheltuieli și „beneficii”, acestea fiind pe măsura așteptărilor: „era ca o vrajă”, „Simplu, desăvârșit, grandios. Totul părea ireal” etc./Deși textul citat conține mărturia unei călătorii în care raportul dintre costuri și mulțumirea sufletească a călătorului pare echitabil, cred că o experiență apropiată, dar cu o cheltuială nesemnificativă ar putea fi trăită vizionând un film 4DX, în care, stând în fotoliul de la cinematograful, poți vedea urși-albi și balene, poți simți cum vaporul lovește blocurile de gheață sau chiar temperatura foarte scăzută de la Polul Nord etc.); încadrarea în 50 – 100 de cuvinte; respectarea normelor de ortografie și de punctuație; 9. Texte literare studiate sau citite ca lectură suplimentară care se pot asocia cu textul 2: *Fram, ursul polar*, de Cezar Petrescu, *Cărțile cu Apolodor*, de Gellu Naum, *Crăiasa Zăpezii*, de Hans Christian Andersen etc. Precizarea unei valori morale sau culturale comune (de exemplu: Atât în jurnalul prezentat *La Polul Nord: experiența fără limite*, cât și în *Fram, ursul polar*, de Cezar Petrescu, se prezintă o călătorie la Polul Nord, în timpul căreia călătorii își arată respectul față de natură/admirația etc. În textul dat, exploratorii sunt uimiți de frumusețea și de liniștea locului, și chiar dacă peisajul rămâne același pentru zile întregi, grandoarea și simplitatea Polului Nord îi fascinează. În textul lui Cezar Petrescu, echipajul îl duce pe Fram înapoi în ținuturile înghețate, prezentându-se călătoria și dificultatea înaintării printre ghețari, dar și admirația pe care echipajul o are față de locurile natale ale ursului-polar etc.); încadrarea în 50 – 100 de cuvinte; respectarea normelor unei exprimări corecte.

B

1. d; 2. c; 3. d; 4. b; 5. *asta* – pronume demonstrativ de apropiere, *i* – pronume personal, (*pe*) *unii* – pronume nehotărât, *care* – pronume relativ.; 6. De exemplu: *Copilul rămâne multă vreme în parcul din fața casei.* (1); *Astăzi nu discutăm despre două dintre probleme.* (2); 7. *Văzând acum [...] aventura acelor primi navigatori pe aici îmi pare de-a dreptul uimitoare* – propoziție principală; *cu câtă greutate înaintează uneori acest spărgător de gheață, considerat cel mai puternic din lume* – propoziție subordonată completivă directă; (*și*) *cum este din când în când încolțit de banchize* – propoziție subordonată completivă directă; 8. *aș ruga, îmi, ale căror.*

Soluții și sugestii de rezolvare

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte: adecvarea conținutului la cerință, prin prezentarea participării la lansarea, într-o librărie, a jurnalului de călătorie al unui explorator întors de la Polul Nord; respectarea convențiilor specifice unei scrisori (notarea locului și a datei, formula de adresare și formula de încheiere, stilul și limbajul adecvate relației cu destinatarul, utilizarea persoanei I, așezarea în pagină etc.); împărtășirea unei emoții/a unui sentiment, resimțită/resimțit în timpul participării la prezentarea jurnalului de călătorie; introducerea în textul scrisorii a secvențelor solicitate (narativă, descriptivă, argumentativă).

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor; coerența textului; proprietatea termenilor folosiți; corectitudinea gramaticală; claritatea exprimării ideilor; ortografia; respectarea normelor de punctuație; lizibilitatea.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Baremul de examen prevede acordarea a 10 puncte din oficiu.

Rezolvarea Subiectului al II-lea, realizată de o elevă de clasa a VIII-a

22 noiembrie 2025

București

Dragă George,

M-am întors de la Librarium, unde tocmai am participat la prezentarea unui jurnal de călătorie scris de un explorator care a fost la Polul Nord. Am ajuns acolo întâmplător, dar am rămas până la final. Știu cât ești de fascinat când vorbim despre locuri îndepărtate sau când cunoști oameni remarcabili, așa că îți scriu impresiile mele.

După ce autorul s-a prezentat, ne-a condus, împreună cu organizatorii evenimentului, într-o sală imensă. S-a așezat pe un scaun în fața mulțimii și a început să ne povestească peripețiile sale pe tărâmul înghețat.

În spatele lui apăreau, proiectate pe perete, imagini din expediție. Peisajele erau cu adevărat spectaculoase. Înălțimile, prăpăstiile erau acoperite toate cu o coajă groasă de gheață. Privindu-le puteam, parcă, să simt frigul acelor locuri. Sloiuri de gheață pluteau pe suprafața oceanului asemenea unor imense cioburi de sticlă căzute pe un albastru-închis și multiplicat la nesfârșit.

M-a impresionat fiecare cuvânt rostit de acest misterios călător. Mi-am dat seama că prezentările de carte sunt modalități foarte eficiente de a învăța lucruri noi. Pe de o parte, autorul ne-a redat atât de clar fiecare stare trăită de el în peisajul arctic, încât mă simțeam parțial acolo, printre urși-albi, pe care i-aș fi studiat, asemenea exploratorului, cu prudență și curiozitate. Pe de altă parte, să fim serioși – câtă lume explorează Polul Nord? A fost deci o experiență extraordinară să întâlnesc pe cineva care să mă „ducă” într-o asemenea călătorie.

Sunt sigură că te-ar fi impresionat și pe tine această prezentare de carte și îmi pare rău că nu ai fost acolo, dar măcar ai impresiile mele.

A, și să nu uiti! Am pentru tine cartea cu autograful autorului!

Cu drag,
Georgiana

TESTUL 3

DESCARCĂ
FIȘA DE
AUTOEVALUARE



Subiectul I

70 de puncte

A

1. șapte sau opt, Cucorăni; 2. b; 3. b; 4. d; 5.

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Val este uimit că bunicul nu este din fum, ca visele celelalte.	X	
	Val nu își dă seama că întâlnirea cu bunicul se petrece în vis.		X
	Înainte de a se trezi, Val simte multă durere și furie.		X

Soluții și sugestii de rezolvare

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are 10 – 14 replici și dezvoltă subiectul propus. Baremul de examen prevede acordarea a 10 puncte de oficiu.

TESTUL 19

DESCARCĂ
FIȘA DE
AUTOEVALUARE



70 de puncte

Subiectul I

A

1. Claudia și Sergiu; 2. c; 3. a; 4. b; 5.

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Mihai încearcă să-i dea încredere lui Sergiu, lăsându-l să câștige.	X	
	Stilul previzibil de joc l-a împiedicat pe Mihai să aibă un fuleu remarcabil și un ritm de ceasornic.		X
Text 2	Tecău joacă tenis doar când temperatura de afară este sub 30 de grade.		X
	Când se accidentează, Tecău nu se gândește la retragere.		X
	Unul dintre motivele pentru care Horia Tecău continuă să joace tenis, în ciuda vârstei înaintate, este dorința de a câștiga medalia de aur de la Jocurile Olimpice.	X	
	Pentru Tecău nu este important să demonstreze celorlalți ceea ce poate să facă în tenis.	X	

6. Prezentarea rolului unei didascalii din primul text (de exemplu: Didascaliile oferă informații importante cu privire la jocul actorilor, facilitându-i lectorului atât înțelegerea textului, cât și construirea imaginărilor a actului reprezentării scenice. Astfel, din indicația: *Niciun răspuns. Claudia își culege poșeta de pe masă și se îndreaptă spre ieșire.* înțelegem acțiunile personajului feminin, Claudia părăsind tăcută scena); vei scrie răspunsul în două – trei enunțuri; 7. De exemplu: Tema comună celor două texte este sportul. În **textul 1** se evidențiază importanța tenacității și a încrederii în sine pentru obținerea de performanțe sportive; în **textul 2** se vorbește despre sacrificiu, despre importanța cooperării în jocul în echipă etc.; respectarea limitei de cuvinte (un răspuns de cel puțin 30 de cuvinte); 8. De exemplu: Zamfir intuiește că Mihai îl menajează pe Sergiu și își exprimă supărarea când Mihai neagă acest lucru. Tăcerea băiatului îl indignează și mai mult, simțindu-se nevoit să îi țină acestuia o lecție de morală: „Sportul e sport, și ceea ce faci tu o fi frățesc, dar e nesportiv și nereserios” etc. 9. Texte literare studiate sau citite ca lectură suplimentară care se pot asocia cu fragmentul din *Ultima cursă*, de Horia Lovinescu: *Cireșarii*, de Constantin Chiriță, *La Medeleni*, de Ionel Teodoreanu, *Sumki*, de Amos Oz, *Inocenții*, de Ioana Părvulescu. În textele *Cireșarii*, de Constantin Chiriță, și *Ultima cursă*, de Horia Lovinescu, se evidențiază ca valoare comună perseverența, prezentată prin ideea că pentru a performa în sport este nevoie de seriozitate și de pricepere. Atât Sergiu, cât și Ursu, personaje din romanul *Cireșarii*, sunt sportivi ambițioși; se află în fruntea clasamentului la competiții; ambele personaje au câte un antrenor care se ocupă de pregătirea lor sportivă. Personajele simbolizează consecvența și spiritul de sacrificiu, atribute definitorii pentru un sportiv de succes; încadrarea în 50 – 100 de cuvinte; respectarea normelor unei exprimări corecte.

B

1. c; 2. c; 3. c; 4. a; 5. De exemplu: *Făgăduiește* – modul imperativ; *ai să dai/poți/dezmorțim* – modul indicativ; *să vezi* – modul conjunctiv; 6. De exemplu: *Gândește-te la clipele frumoase de acum!* (1); *Gândul lui era de a juca fotbal.* (2); 7. *care se reflectă în clasamentul pe echipe* – propoziție subordonată atributivă; *care trebuie îmbunătățit în vederea menținerii în top a calificării* – propoziție subordonată atributivă. 8. *merită; cel; agreează.*

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte: adecvarea conținutului la cerință, prin caracterizarea unui personaj din textul dramatic *Ultima cursă*, de Horia Lovinescu; notarea a două date de identificare a personajului (vârstă, ocupație, portret

fizic etc.); prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului; precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate; corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor; coerența textului; proprietatea termenilor; corectitudinea gramaticală; claritatea exprimării ideilor; ortografia; respectarea normelor de punctuație; lizibilitatea.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Baremul de examen prevede acordarea a 10 puncte din oficiu.

TESTUL 20

DESCARCĂ
FIȘA DE
AUTOEVALUARE



70 de puncte

Subiectul I

A

1. De exemplu: Dunărea, Rinul; 2. a; 3. a; 4. b; 5.

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Andrițoiu e convins că Marea Neagră s-a revărsat cu două nopți în urmă.		X
	Toate fluviile se varsă într-un oraș care este port la o mare.		X
	Dunărea izvorăște din Munții Pădurea Neagră.	X	
Text 2	Aproximativ 85% dintre bărbați ascultă podcasturi de acasă.	X	
	Femeile ascultă mai puțin podcasturi decât bărbații.	X	
	Dezvoltarea personală este preferată în podcasturi divertismentului.		X

6. Prezentarea rolului dialogului din primul text (de exemplu: Prin dialogul dramatic, personajele comunică și se comunică. Dialogul reprezintă o modalitate indirectă de caracterizare a personajelor prin limbaj. Astfel, din secvența „ANDRIȚOIU: Da? Imposibil? Așa am zis și eu când am auzit. Ai să vezi însă că e foarte posibil! (*important*) Mă rog! Poți să-mi spui, domnule, mie, în ce se varsă Dunărea? CICU (convins): În munții Pădurea Neagră.” reiese incultura personajelor etc.; vei scrie răspunsul în două – trei enunțuri; 7. De exemplu: Tema comună celor două texte este comunicarea. Din **textul 1** reies semnificații legate de comunicarea directă a unor adulți care sunt prieteni – un moment de bucurie a întâlnirii, de încercare de a epata prin cunoștințe etalate cu convingerea că sunt adevărate; se sugerează farmecul discuțiilor între prieteni. **Textul 2** vorbește despre comunicarea printr-un mijloc modern, Podcastul, pus la dispoziție pe internet; unii oameni ascultă Podcast pentru divertisment și relaxare, dar și din dorința de a învăța lucruri noi sau de a se dezvolta personal etc; respectarea limitei de cuvinte (un răspuns de cel puțin 30 de cuvinte); 8. Formularea răspunsului la întrebarea dată (de exemplu: cred că este firesc ca mijloacele de comunicare să influențeze generația mea); motivarea răspunsului prin valorificarea textului (de exemplu: impactul major ține de multitasking, adică de posibilitatea pe care un podcast ți-o oferă, aceea de a face mai multe lucruri în același timp; pentru unii dintre tineri sunt importante divertismentul, relaxarea, învățarea de lucruri noi, dezvoltarea personală); încadrarea în 50 – 100 de cuvinte; respectarea normelor de ortografie și de punctuație; 9. Texte literare studiate sau citite ca lectură suplimentară care se pot asocia cu fragmentul din *Scafandrierii*, de Tudor Mușatescu: *La Medeleni*, de Ionel Teodoreanu, *Mitică*, de I.L.Caragiale, *Căldură mare*, de I.L.Caragiale etc. Precizarea unei idei comune (de exemplu: Atât în *La Medeleni*, de Ionel Teodoreanu, cât și în textul dramatic *Scafandrierii*, de Tudor Mușatescu, personajele poartă un dialog spumos, dar și plin de candoare despre fluvii. În textul lui Tudor Mușatescu se prezintă cu umor și cu o fină ironie orgoliul personajelor care au pretenția că au cunoștințe geografice; întâlnirea este o bucurie, manifestată printr-o sporovăială veselă. Aceeași idee o regăsim în romanul *La Medeleni*. Monica dialoghează cu Olguța, fiind convinsă că poate aduce un fluviu din America în România. Chiar dacă personajele aparțin unor categorii de vârstă diferite, adulți sau copii, ele provoacă simpatia cititorului etc.); încadrarea în 50 – 100 de cuvinte; respectarea normelor unei exprimări corecte.

Soluții și sugestii de rezolvare

două secvențe, prezentarea oricărei emoții exprimate/oricărui sentiment exprimat în textul poetic, cu menționarea emoției/sentimentului.

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor; coerența textului; proprietatea termenilor folosiți; corectitudinea gramaticală; claritatea exprimării ideilor; ortografia; respectarea normelor de punctuație; lizibilitatea.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Baremul de examen prevede acordarea a 10 puncte din oficiu.

TESTUL 30

DESCARCĂ
FIȘA DE
AUTOEVALUARE



70 de puncte

Subiectul I

A

1. cu mașina, o jumătate de zi; 2. c; 3. b; 4. b; 5.

Enunțul		Adevărat	Fals
Text 1	Casa bunicilor este într-o zonă de sat.	X	
	Dorința copilului era de a le da nume moderne bunicilor.	X	
	Călătoria spre bunici durează o zi și jumătate.		X
Text 2	Bunica Elsei a fost o scriitoare plină de umor.		X
	Supereroii din poveștile bunicii sunt vecinii Elsei.	X	
	Romanul lui Backman aduce în prim-plan puterea poveștilor.	X	

6. De exemplu: creativă, ingenioasă, originală, dovedește inteligență și realism în abordarea educației Elsei; caracterizare indirectă, stilul original al bunicii se observă în acțiunile ei: „inventează povești unde toată lumea este diferită”; vei scrie răspunsul în două – trei enunțuri; 7. De exemplu: Un element de conținut comun celor două texte este relația plină de iubire dintre bunici și nepoți (și grija pe care bunicii o poartă nepoților). În primul text, iubirea se manifestă prin grija pe care le-o poartă atât nepoților, cât și prietenilor acestora, dar și prin joaca la care sunt părtași bunicii. În al doilea text, grija bunicii este redată prin poveștile pe care i le spune nepoatei, povești prin care aceasta capătă încredere în ea și putere etc.); respectarea limitei de cuvinte (un răspuns de cel puțin 30 de cuvinte); 8. Menționarea și motivarea răspunsului prin valorificarea textului (de exemplu: Da, poveștile au puterea de a vindeca oameni, deoarece în ele putem găsi modele, situații similare care ne oferă un exemplu de cum am putea proceda în anumite situații sau ne fac să nu mai fim egoiști/Nu, nu cred că poveștile au puterea de a vindeca oameni, pentru că ele sunt rodul imaginației unor autori și, de cele mai multe ori, finalul este fericit, ceea ce nu se întâmplă în realitate. etc.); încadrarea în 50 – 100 de cuvinte; respectarea normelor de ortografie și de punctuație; 9. Texte literare studiate sau citite ca lectură suplimentară care se pot asocia cu fragmentul din *Dosarul mascotelor Patata*, de Ana Rotea: *Bunica*, de Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *În casa bunicilor*, de Ionel Teodoreanu, *Copilăria*, de Maxim Gorki, *Heidi*, *fetița munților*, de Johanna Spyri etc. Precizarea unei idei comune (de exemplu: atât în *Dosarul mascotelor Patata*, de Ana Rotea, cât și în opera literară *În casa bunicilor*, de Ionel Teodoreanu, este menționată vizita la bunici. În fragmentul aparținând scriitoarei Ana Rotea, copiii sunt lăsați la bunicii foarte simpatici ai lui Bobo, care se coalizează cu ei, ironizându-l pe tatăl acestuia pentru grija excesivă, iar în fragmentul lui Ionel Teodoreanu, copiii sosiți în vizită la bunici observă cum tatăl lor redevine copil în casa părintească etc.); încadrarea în 50 – 100 de cuvinte; respectarea normelor unei exprimări corecte.

B

1. a; 2. c; 3. b; 4. c; 5. *ai tăi* – pronume posesiv, *aceea* – pronume demonstrativ de depărtare, (*în*) *care* – pronume relativ; 6. *Va locui la tine* trei săptămâni; 7. *Ai curajul* ¹/_{pe care bunica îl vedea în tine?} ²/_;; 8. „Da, în situații dintr-astea, zic oamenii că bunica e «violetă pentru vârsta ei». Bine, mai zic și că nu știe multe, dar bunica, de fapt, e un geniu. Nimeni nu o vede ca pe o bătrână!”

Conținutul compunerii – 12 puncte: adecvarea conținutului la cerință, prin scrierea unui text în care se prezintă o întâmplare petrecută în timpul unei călătorii în natură; respectarea trăsăturilor tiparului narativ (de exemplu: succesiunea logică a evenimentelor, participanți, încadrarea în timp și spațiu), includerea în compunere a secvenței descriptive, cu respectarea regulilor de alcătuire a descrierii și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte), și a secvenței dialogate, cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului și a limitei indicate (minimum patru replici).

Redactarea compunerii – 8 puncte: coerența textului; proprietatea termenilor; corectitudinea gramaticală; claritatea exprimării ideilor; ortografia; respectarea normelor de punctuație; lizibilitatea.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Baremul de examen prevede acordarea a 10 puncte din oficiu.

Rezolvarea Subiectului al II-lea, realizată de un elev de clasa a VIII-a

La începutul verii, alături de familia mea și de prietenii mei cei mai buni, am mers la bunici, într-o călătorie spre centrul țării, într-o zonă muntoasă. Am plecat dis-de-dimineață și, cât timp a ținut drumul, noi, cei mici, am făcut planuri legate de zilele ce aveau să urmeze.

Când am ajuns, eram tare emoționat de momentul întâlnirii. Nu îi vizitasem pe bunici de ceva vreme. O îmbrățișare strânsă mi-a readus în suflet bucuria vacanțelor și a revederii din fiecare început de vară.

Pentru început, ne-am adunat toți la masă, iar bunica ne-a servit cu plăcintă de varză și cu socată. Am povestit cu toții ce am mai făcut, am râs, am glumit și ne-am bucurat unii de prezența altora. Prietenii mei, veniți aici pentru prima dată, erau și ei tare veseli, pentru că bunicii mei au avut întotdeauna darul de a face pe oricine să se simtă ca acasă.

După aceea, noi, copiii, am decis să mergem la o plimbare, cât soarele era încă pe cer. Am plecat plini de bucurie pe cărările șerpuite care porneau din capul satului către vârful muntelui. Mergeam și ne impresionau priveliștile, splendoarea și măreția munților.

Ne-am pomenit pe nesimțite în inima codrului.

Călătoria era din ce în ce mai anevoioasă și, pe măsură ce înaintam, părea că pătrundem într-o nouă lume. Una necunoscută. Cărarea se îngustase și începuse să urce abrupt. Copacii erau parcă mai înalți și mai deși, iar aerul mai umed. Aici am văzut prima dată în viață, și eu, și prietenii mei, ciupercuțe roșii cu buline albe, ca în cărțile de colorat, din copilărie. Mi se părea că mușchiul verde-închis urcă pe trunchiul copacilor până sus, dar era doar iluzia optică dată de desimea frunzișului. Printre crengile dese, lumina soarelui se strecura anevoie, cu sclipiri misterioase. Doar frumusețea locului ne făcea să ignorăm ipoteza că nu vom găsi drumul de întoarcere.

După puțin timp, am văzut în fața noastră un domn înalt, apărut de nicăieri, cu un rucsac în spate și cu un aparat foto profesionist, și, pentru că frica își ițise fiorul în sufletul nostru, am grăbit pasul spre el.

— *Salutare! a spus exploratorul, cu voce prietenoasă. Ce caută trei băieți singuri aici?*

— *Cred că... aventură! am încercat eu să glumesc.*

— *În acest caz, eu zic să continuați mâine. În două ceasuri va fi întuneric. Vă veți întoarce în sat cu mine! a rostit bărbatul ferm, dar grijuliu.*

— *Mulțumim! Așa facem! am răspuns noi într-un glas, dintr-odată liniștiți.*

Am ajuns în sat când soarele apunea. Exploratorul ne-a dus până în fața porții și, tocmai când ne dădea câteva sfaturi pentru cum trebuie făcută o drumeție pe munte, bunicul a apărut, un pic îngrijorat.

Seara s-a încheiat cu o cină minunată, pregătită de bunica. Ne-am strâns toți în jurul mesei: copii, părinți, bunici, cu veselie și cu chef de poveste. Mai ales că la cină am avut un invitat special: un explorator care tocmai adusese acasă, în siguranță, trei copii dornici de aventură.